

רשימת ספרים עבריים

שיצאו לאור בארץ ישראל בחדשי תשרי-אייר תש"י — אוקטובר 1949
מאי 1950

ליקט, וערך

ראובן לוי

תוספת ל"יד לקורא" כרך ב.

ספרים כללים

אנציקלופדיות

אנציקלופדיה כללית יורעאל. כרך א: א — אתרומה. תל-אביב, יורעאל, [תש"י]. טו, 348 ע', תמונות, ציורים, מפות. 23½ ס"מ.
האנציקלופדיה תצא לפי הבטחת ההוצאה בשבעה כרכים אשר יחיקו למעלה מ-55 אלף ערכים. בכל ערך יבואו לא רק הפרטים ההכרחיים ביותר, אלא גם כמה פרטים נוספים, שיש בהם עניין וחשיבות בשביל המעיין...

ילקוטים ומאספים

אשמן, א., עורך.

קול שמחה; דברי ספרות ולקוטי הוי על ארוסים ונשואים בישראל. העורך: א. אשמן. הצייר: י. שטרן. ירושלים, "קרית-ספר", תש"י — (1949). קיא ע', צירים. 23: 29. — 3 ל"י מכ'.

ישראל. צבא ההגנה לישראל. הרבנות הצבאית הראשית.

ילקוט הרבנות הצבאית 6-ח. ירושלים תש"י. תמונות. 8°.
התוכן: 6. ימים נוראים; ילקוט לראש השנה וליום הכפורים. ער"ה תש"י. 80 ע'. —
סוכת שלום; פרקים לחג הסוכות. 48 ע'. — ח. הנרות הללו; פרקים לחנוכה. 23: 29. (1) ע'.

כך, כתריאל, עורך.

ברומו של עולם; פרשיות מענייני התקופה. [תל-אביב], מפלגת פועלי ארץ-ישראל, [תש"י]. 224 ע'. 18 ס"מ. 500 פרוטה.

קובץ הנותן בצורה תמציתית מהספרות הפוליטית שהופיעה בשנה האחרונה. התוכן: "סטלין המנצח" (י. דויטשר), "תחרות סוציאליסטית במשק הסובייטי" (רוחשטיין), "אכזבה מן הקומאינטרן" (א. סילונא), "אחדות ופרוד באינטרנציונל הסוציאי" (ד. לטר) תורגמו ע"י ד"ר בנימין לובוצקי, "הואתיקן במדיניות העולמית", כפי"א. מנהטן — עמנואל קופלביץ. "מאו טסה כובש את סין" עפ"י ג' בלדן — ב. שדה.

שנתונים

אבינרי, יצחק.

לוח הקואופרציה של מדינת ישראל בעריכת יצחק אבינרי. שנת העשרים. תל-אביב, בעזרת המשביר המרכזי, תש"י. 29-237 ע' (מלבד מודעות) 16½ ס"מ. 500 פרוטה.

התוכן: א. מדור הלוח. — ב. ישובינו במדינת ישראל. — ג. מדור הקואופרציה. — ד. מדור כללי. — ע. שער הלשון.

ביסטריצקי, נתן, עורך.

קמה; ספרישנה של הקרן קיימת לישראל לבעיות העם והארץ, בעריכת נתן ביסטריצקי. ירושלים, הקרן הקיימת לישראל, תש"י. [8], 508, ע' 30 ע' לוחות-תמונות, פוסטרטים, רישומים, תוים. 24 ס"מ. 1.500 ל"י.
 ההפצה בידי הסוכנות י. ברונפמן, תל-אביב.
 התוכן: א: בפתח הספר. ב: מסכת קרקע. ג: משנת הבנין. ד: פרקי מורים.
 ה: רוח האדמה. ו: כיצד מסבירים. ז: תולדות. ח: הערכות. ט: סיכומים.

ישראל, ממשלה.

שנתון הממשלה תש"י. [הקריה]. (הוצאת מדפיס הממשלה). תש"י. לד, 492 ע' [41] לוחות-תמונות. (מדור לפרסום ע' 335-492). 22 ס"מ — 1 ל"י מכ'.
 התוכן: נטע הנשמה — ד. בן-גוריון. — קווייסוד לתכנית הממשלה. — נשיא המדינה. — הכנסת ומשרדי הממשלה. — סקירות. — נושאי התפקידים. — הסוכנות היהודית לארץ ישראל והנהלה הציונית. — הקרנות הלאומיות. — השלטון המוניציפלי. — ידיעות סטטיסטיות. — ידיעות מטאורולוגיות. — פקודות מועצת המדינה הזמנית. — חוקי הכנסת הראשונה, תש"ט. — מדור לפרסום. הישובים בישראל: ע' 283-300.

"ספרית השדה".

לוח חקלאי. תל-אביב, "ספרית השדה", תש"י — 1950. 555 ע', ציורים, טבלאות, מפת גשמים. 16 ס"מ. — 1 ל"י.
 התוכן: (הקדמה): ח. הלפרן. — מכת הגשמים: ד. אשבל. — הקרן הקיימת לישראל בפני תפקידים גדולים. — קרן היסוד המכשיר הכספי לבנין הארץ. — לוח חדשי השנה. — טבלאות הטמפרטורה והגשמים: ד. אשבל. — החקלאות העברית בתש"ט: א. קולר. — רשימת 127 ישובים שהוקמו מיום הכרזת המדינה. — שמירת הקרקע. הטפול בזבל אורגני. — גידולי פלחה ומספוא. — גדול ירקות. מטעים. — משתלות. — פרחים. — שמורים. — גדול בקר. — גדול עופות. — גדול צאן. — גדול דבורים. עזרה ראשונה. — שונות.

הקרן הקיימת לישראל. הלשכה הראשית.

מולדתי לנוער ולעם בעריכת מאיר גרטנר. ירושלים, הלשכה הראשית של הקרן הקיימת לישראל, [תש"י]. 336 ע', תמונות, מפה. 16½ ס"מ. 500 פרוטה.
 התוכן: לוחות ותאריכים; מדינת ישראל; צבא ההגנה לישראל; ישוב הארץ, ציון ומוסדותיה; עין לספר; אשנב לעולם. מכל לכל.

כתבי עת חדשים**אבנון, יצחק, עורך.**

מה טוב לדעת; דו-שבועון מדעי מצויר לבני נוער. העורך: יצחק אבנון. תל-אביב, ניב, תש"י. 15, [1] ע', תמונות, ציורים. 24 ס"מ. 100 פרוטה. כרך א' חוברת 1. כסלו תש"י — דצמבר 1949.

ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ ישראל. המרכז לתרבות.

עלים לפעילי תרבות מס. 1. תל-אביב, שבט תש"י — ינואר 1950. 49 ע'.
 33 ס"מ. נדפס במכונת-הכפלה. תכיפות ההוצאה לא נזכרה.
 ידיעות על פעולות "המרכז לתרבות" בכל ענפי עבודתו.

ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ-ישראל. האיגוד הארצי של פועלי האריג.

סלילים; בטאון של פועלי האריג, 1. תלאביב, כסלו, תש"י — נובמבר 1949, 66, [1] ע' 21 ס"מ.

החוברת „סלילים“ היא ראשונה לשורת חוברות שהאיגוד הארצי של פועלי האריג מתכוון להוציא. בחוברת זו הובאו תמצית דברי החברים במועצה הארצית הראשונה, שהתקיימה בחיפה ב'4—5 באוקטובר ש. ז, החלטות המועצה, וכן מאמרים אחדים על נושאים שבהם דנה המועצה.

יעד הלשון העברית והוועד המכין של האקדמיה ללשון העברית. ידיעות ועד הלשון העברית והוועד המכין של האקדמיה ללשון העברית חוברת א, שבת—אדר תש"י—ינואר-פברואר 1950. תלאביב, תש"י. 12 ע' 24½ ס"מ. „ידיעות אלה תפרסמנה מזמן לזמן“...

ירושלים. האוניברסיטה העברית.

ידיעות האוניברסיטה העברית בירושלים. כרך 1 חוברת א' [ירושלים] חשון תש"י — נובמבר 1949. 15 ע' 22½ ס"מ. „...החוברת „ידיעות“ האוניברסיטה העברית“, שתצא מכאן ולהבא לעתים מזומנות, תשמש גורם לחיזוק ההרגשה בקרב שוחריה ונאמניה בארץ ובחו"ל, שאכן הם שותפים לבנינו ולטיפוחו של מפעל גדול.“ — ב. צ'רק.

ישראל. מחלקת החנוך והתרבות.

עלון מחלקת העתיקות של מדינת ישראל, ב. ירושלים, מחלקת העתיקות, [תש"י]. 48 ע', iv לוחות תמונות, ציורים. 24 ס"מ. 200 פרוטה. מן התוכן: חדשות ארכיאולוגיות בישראל. איך למדוד ולרשום שרידים עתיקים: פינקרפלד. כתובת חדשה מעלמא: רות עמירן. חפירות בשנת תש"ט. חדשות ארכיאולוגיות במזרח התיכון. סקירה ביבליוגרפית.

ישראל. משרד העבודה והכטוח העממי.

ירחון העבודה 1 כרך א. שנה א. תשרי תש"י — ספטמבר 1949. 24 ע', תמונות, טבלאות תרשימים. 24 ס"מ. 40 פרוטות. חתימה שנתית 400 פרוטות. שער נוסף של המעטפה ע' 4 באנגלית וערבית.

מוסד סאלד

מגמות; רבעון לחקר בעיות הילד. כרך א מספר 1. ירושלים, מוסד סאלד למען הילד והנוער, תש"י. 95 ע'. 24 ס"מ. 450 פרוטה. לשנה 1.500 ל"י. שער נוסף באנגלית.

התוכן: דברי פתיחה. — לבעיות הנופש בחברתנו — ב. ברישי ז"ל. — כמה שיטות טיפול במשפחה הירודה. — דרכי ההסתכלות בחניכי עליית הנוער — ק. פרנקנשטיין. — „מגילת זכויות הילד“. — שיטות הטיפול בעוברי חוק צעירים — ב. גלקמן זק. פרנקנשטיין. — כמה קוים להתפתחותו של הספול בנוער בהונגריה. — מן הספרות המקצועית.

תירן, היום, עורך

אורות; דויריחון לענייני ספרות ותרבות. יוצא לאור על ידי המחלקה לחינוך לתרבות בגולה שעליד הסוכנות היהודית, בעריכת חיים תורן. ירושלים, שנה א. חוברת א, טבת תש"י. 64 ע'. 19½ ס"מ. 150 פרוטה.

שמעוני, יעקב, עורך. המזרח החדש; רבעון החברה המזרחית הישראלית. תל-אביב, תש"י—1949.
 8⁰. העורך: יעקב שמעוני.
 התוכן: ש. ד. גוטיין; המזרח החדש". מ. אסף: השתלכות הערבים בישראל.
 שמעוני: סוריה בין ההפיכות. פ. שנער: מושבות איטליה בזירה הבינלאומית.
 ש. יערי: מטילות הברזל בסוריה ובעיראק. לקט כלכלי. קורות הימים. ספרים.
 ביבליוגרפיה עברית (המזרח החדש בעתונות העברית יוני—אוגוסט 1949): 89—94.
 ידיעות החברה. עם החוברת. שער נוסף באנגלית.

כתבים מקובצים

אחד העם, פסיסדונים.
 כל כתיבי אחד העם. מהדורה ב' תל-אביב, "דביר"; ירושלים, "הוצאה עברית", תש"י. 288 ע"מ. 3.300 ל"י מכ.
 [4] דף, תקמט ע', לוחות-תמונות (פורטריטים, תצלומים, פקסימילים).
 התוכן. — מבוא (מאת) ח"י רות. על פרשת דרכים. חלק א"ד. נוספות: עוללות. פרקי זכרונות. שונות. "Autoemancipation!" (אבטואימנציפציה); קול קורא אל בני עמנו, מאת יהודי רוסי (יהודה ליב פינסקר). (תרגום מאשכנזית (בידי אחד העם)): ע' (תק) — תקמ"ז. מהדורה א' הופיעה בשנת תש"ז.

אלעזרי — וולקני, יצחק.
 כתבי יצחק אלעזרי — וולקני (א. ציוני) כרך ביג תל-אביב, נ. סברסקי. תש"י. 2 כרכים. 21 ע"מ. 1.250 ל"י כ"א ולמנויים — 1 ל"י כ"א.
 ספר ב: ספירות. 224 ע', פורטריט, (מבוא. — ו. התיאולוגיה הלאומית. — ו. במערכות העבודה. — ו. בין חומר ורוח). ספר ג: אשמורות. 247 ע'. (מבוא. — ו. לקראת בני-מדות. — ו. מול היכל-המראות. — ו. במבוכ. — ו. ליקוי-מאורות. v. ההתישבות בעתיד הקרוב).

ז'בוטינסקי, זאב.
 כתבים כרך ט—י. ירושלים, ערי ז'בוטינסקי, תש"י. 306; 321 ע', פורטרט. פקסימיל ציורים. 18½ ע"מ. — 1 ל"י כ"א מכ.
 כרך ט: אומה וחברה (אומה ולשון; חברה ומעמד; בין אדם לחברו). כרך זה מכיל את הכתבים הסוציולוגיים. כל החבורים, מלבד "האמת על האי טריסטן דה רוניה" (חגניה ריכמן) ו"מבוא לתורת המשק" ב' (נכתב עברית ע"י המחבר). ניתוגמו בידי יוסף אור. מפתח המקורות והערות: ע' 305.
 כרך י: שמשון; רומן. תורגם מרוסית בידי ברוך קרופניק. ציורים: נחום גוטמן. "שמשון" במקור (ברוסית) הופיע בברלין בשנת 1927. המהדורה הראשונה של התרגום בעברית, יצאה בהוצאת א. י. שטיבל, ברלין תר"ץ (דפוס הפועל הצעיר בת"א) 340 ע'. התרגום העברי של מהדורה זו נערך מחדש בידי המתרגם עצמו, ברוך קרופניק.

סנש, חנה.
 חנה סנש; חייה, שליחותה ומותה. מהדורה ד' מורחבת (הביא לביה"ד מ. ברסלבסקי). [תל-אביב], הוצאת הקיבוץ המאוחד, תש"י. 333, [1] ע', פורטרט. לוחות-צלומים. 16½ ע"מ. 800 פרוטה.
 רוב פרקי הספר נכתבו עלייה עברית. שיריה בהונגרית תורגמו לעברית ע"י אביגדור המאירי. קטעים מיומנה והמכתבים לאמה — ע"י שלום ויוסף רוזנברג. התוספת למהדורה החדשה — בידי מ. דנציג.

כצנלסון, בארי (ברל).

כתבי בארי (ברל) כצנלסון. כרך יב: דבריו האחרונים. תל-אביב, מפלגת יצילי ארץ-ישראל, [תש"י]. יד, 411 ע', תמונות, פקסימיל. 21 ס"מ. 1.200 ל"י. התוכן: פרקי חתימה — ש. יבנאלי. — בבית ההסתדרות. — הקרע. — מילואים. — פולמוס החלוקה בשנת 1937. — הערות. תוכן העניינים של שנים-עשר הכרכים: 392—441.

ציוני, א.

ראה

אלעזרי — וולקני, יצחק.**קלעי, דוד**

דוד קלעי: קובץ ליום השנה הראשון למותו. ה' חשון תש"ט — ה' חשון תש"י. המבלב"ב: אברהם לוינסון) תל-אביב, נ. טברסקי, תש"י, 383 ע', תמונות 23 ס"מ. 1.750 ל"י מל'.

קובץ זה מכיל דברי זכרון והערכה עליו וחלק ממאמריו ורשימותיו. ביבליוגרפיה זוהרה וערוכה בידי שמואל לחובר): ע' 373—380. התוכן: לדמותו. — אישים. — תרבותנו — בעיותיה ומוסדותיה. — כרחבי תנועת עבודה. — בדרך לעצמאותנו. — בתחום ההתישבות. איגרות.

יזאלי, ב. — אבייעל, א.

דברים בשם אומרם: לקט פתגמים ואמרות. תל-אביב, תש"י. 142 ע'. 19 ס"מ. 600 פרוטה מל'.

קובץ זה מנסה להביא בפני הקורא מבחר של פתגמים הלקוחים מן המקרא, השנה והתלמוד ומן הספרות העברית המאוחרת וכן אוסף של פתגמים ואמרות שנלקטו ונתרגמו מספרות העולם, במיוחד בשביל קובץ זה... — המלקטים.

ייפלין, רוברט ל.

לא ייאמן כי יסופר! עברית: אליעזר כרמי. יפו, הוצאת הספריה הקטנה, [תש"י]—(1950). 144 ע', תמונות. 16½ ס"מ. 600 פרוטה.

על המעטפת: האנציקלופדיה של לא ייאמן כי יסופר! הוצאת הספריה הקטנה" בשינוי עם "הוצאת מחרוזת".

נפלאות מקרים נדירים, תופעות שאינן כמעט בדרך הטבע — לא ייאמן כי יסופר.